

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Tłumaczenia tekstów literackich z języka niemieckiego na język polski (Wykład), PG_00149467						
Kierunek studiów	Lingwistyka stosowana (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027			
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	1	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Lingwistyki Stosowanej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Agnieszka Haas					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest wprowadzenie studentów w teoretyczne zagadnienia związane z przekładem literackim jako specyficznym działaniem językowym i kulturowym, uświadomienie złożoności przekładu literackiego, jego związku z tłem historycznoliterackim, kulturowym, gatunkowym oraz prozodycznym charakterem języka niemieckiego i polskiego oraz poznanie metod badań nad przekładem, strategii i metod translatorskich dopasowanych do charakteru tekstu wyjściowego, gatunku literackiego, oczekiwań odbiorczych oraz możliwości i ograniczeń ich oddania w tekście docelowym.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LSMU2_K02] Jest gotowa do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.	- jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli tłumacza literatury oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[LSMU2_W08] Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego, własności intelektualnej, uwarunkowania prawne, ekonomiczne, a także ideę przedsiębiorczości.	- zna i rozumie zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego i własności intelektualnej ze szczególnym uwzględnieniem przekładów z literatury.	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[LSMU2_U02] Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i planować swój dalszy rozwój naukowy i zawodowy.	- potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i planować swój dalszy rozwój naukowy i zawodowy związany z zawodem tłumacza, w tym tłumacza literatury.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[LSMU2_U08] Posiada umiejętności językowe na poziomie C2 dla języka angielskiego oraz C1 dla języka niemieckiego wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w życiu codziennym oraz w sytuacjach związanych z wykonywanym zawodem.	- posiada umiejętności językowe na poziomie C1 dla języka niemieckiego wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w życiu codziennym oraz w sytuacjach związanych z wykonywanym zawodem.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[LSMU2_U06] Posiada umiejętność formułowania krytycznych sądów o (prze)tłumaczonych tekstach pisanych i ustnych oraz poprawiania w nich błędów na podstawie posiadanej wiedzy i doświadczenia.	- posiada umiejętność formułowania krytycznych sądów o tłumaczonych tekstach literackich oraz poprawiania w nich błędów na podstawie posiadanej wiedzy i doświadczenia.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[LSMU2_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych oraz formułować na ich podstawie krytyczne sądy.	- potrafi analizować i oceniać istniejące tłumaczenia, formułować na ich podstawie krytyczne sądy i proponować własne rozwiązania translatorskie.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[LSMU2_K03] Dostrzega konieczność przestrzegania norm etycznych związanych z wykonywanym przez siebie zawodem.	- dostrzega konieczność przestrzegania norm etycznych związanych z wykonywanym zawodem tłumacza.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[LSMU2_U03] Posiada umiejętności integrowania i stosowania wiedzy z językoznawstwa, psychologii oraz socjologii w sytuacjach zawodowych i naukowych.	- posiada umiejętności integrowania i stosowania wiedzy z językoznawstwa, psychologii oraz socjologii przydatnych w ocenie przekładu.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[LSMU2_K04] Wykazuje krytyczną postawę wobec zdobywanej wiedzy i potrafi docenić jej znaczenie w rozwiązywaniu problemów w zakresie przekładu oraz komunikacji językowej (naukowej i codziennej).	- wykazuje krytyczną postawę wobec zdobywanej wiedzy i potrafi docenić jej znaczenie w rozwiązywaniu problemów w zakresie przekładu literackiego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[LSMU2_W07] Zna i rozumie zaawansowane metody analizy językoznawczej w zakresie studiów porównawczych niemiecko-polskich lub angielsko-polskich.	- zna i rozumie zaawansowane metody analizy tekstu literackiego w zakresie studiów porównawczych niemiecko-polskich.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[LSMU2_U05] Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania i prezentowania własnych poglądów i formułowania wniosków.	- posiada umiejętność merytorycznej oceny zjawisk literackich związanych z przekładem i prezentowania własnych poglądów na ten temat	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu	Definicje przekładu literackiego. Historyczne i kulturowe uwarunkowania strategii translatorskich; historyczne poglądy na temat przekładu i kwestia ich aktualności (Hieronim, Luter, Bodmer/Breitinger, Herder, W.von Humboldt, Schleiermacher, Gadamer); hermeneutyka a przekład literacki. Przekład a specyfika gatunku: poezja, dramat, proza, literatura dla dzieci i młodzieży. Specyfika zawodu tłumacza literatury. Problem ekwiwalencji w przekładzie literackim. Przekładalność i nieprzekładalność tekstów w zależności od ich rodzaju oraz uwarunkowań językowych i pozajęzykowych (kontekst kulturowy). Bariery systemowe w procesie tłumaczenia: słowotwórstwo, frazeologizmy, archaizmy, rodzaj gramatyczny.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość języka niemieckiego na poziomie pozwalającym osiągnąć założone efekty.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	udział w dyskusji na zajęciach	51.0%	10.0%
	przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	51.0%	90.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Koller, Werner: Einführung in die Übersetzungswissenschaft. Heidelberg, Wiesbaden 2008. - Krysztofiak, Maria: Przekład literacki we współczesnej translatoryce. Poznań 1996. - Lukas, Katarzyna: Obraz świata i konwencja literacka w przekładzie. O niemieckich tłumaczeniach dzieł Adama Mickiewicza. Wrocław 2008. - Sommerfeld, Beate: Problemfelder der literarischen Übersetzungsanalyse : Lehr- und Übungsbuch für Studierende und Lehrende der Translationswissenschaft. Poznań 2015. - Stolze, Radegundis: Übersetzungstheorien: eine Einführung . 4. Aufl., Tübingen 2005. - Übersetzung Translation Traduction. Ein internationales Handbuch zur Übersetzungsforschung, 1. Teilband. Hrsg. Armin Paul Frank, Harald Kittel, Norbert Greiner. Berlin 2004.	
	Uzupełniająca lista lektur	- Apel, Friedmar: Sprachbewegung. Eine historisch-poetologische Untersuchung zum Problem des Übersetzens. Heidelberg 1982. - Frank Armin Paul, Turk Horst (Hrsg.): Die literarische Übersetzung in Deutschland: Studien zu ihrer Kulturgeschichte in der Neuzeit [Serie: Göttinger Beiträge zur internationalen Übersetzungsforschung]. Göttingen 2004. - Haas Agnieszka K.: Polskie przekłady Fausta I Goethego. Próba krytyki i zarys recepcji w Polsce. Gdańsk 2005. - Krysztofiak, Maria: Przekład literacki a translatoologia. Poznań 1999. - Lukas Katarzyna: System ekwiwalencji w przekładzie literackim. O dwóch niemieckich tłumaczeniach Pana Tadeusza, (in:) Pamiętnik Literacki XCV, 2004, z. 1, s. 119-137. - Lukas, Katarzyna; Olszewska Izabela, Turska Marta (ed.): Translation im Spannungsfeld der "cultural turns". Frankfurt am Main (et al.) 2013. - Lipiński, Krzysztof: Mity przekładoznawstwa. Kraków 2004. - Sommerfeld, Beate: Übersetzungskritik. Modelle, Perspektiven, Didaktik. Poznań 2016. - Transgressionen im Spiegel der Übersetzung. Festschrift zum 70. Geburtstag von Prof. Maria Krysztofiak-Kaszyńska. Hrsg. Beate Sommerfeld u.a., Frankfurt am Main 2016.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	- Wie sieht die literarische Übersetzungsarbeit nach Jiri Levy aus? Anhand eines Beispiels. - Wodurch kennzeichnet sich die textbezogene Analyse eines literarischen Textes nach Christiane Nord?. - Verfassen Sie eine Übersetzungsanalyse oder -kritik auf der Grundlage der Theorie von Katharina Reiß.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		